Meer focus voor meer impact
De stap naar structurele lobby en Public Affairs

Advies lobbystrategie en -inrichting gemeente Barneveld

26 juni 2024

Inhoud

I. Context, Vraagstelling en onderzoeksopzet

II. Highlights bevindingen:
   I. Barneveld in transitie
   II. Lobby en PA in Barneveld
   III. Kansen en positie Regio Foodvalley

III. Conclusies

IV. Aanbevelingen

Context en vraagstelling

- Intern de ambtelijke organisatie van Barneveld wordt momenteel met meer strategisch en programmatisch werken een nieuwe werkwijze geïmplementeerd. Die herijking betekent binnen Concernstrategie onder andere iets voor de inrichting van de regionale samenwerking, voor het dorpenbeleid en Public Affairs (PA). Laatstgenoemde discipline moet een meer vaste en strategische rol gaan vervullen, met een directe adviesfunctie richting het College van B&W, CT en interne teams.
- De behoefte aan een meer structurele en gerichte vorm van lobby en belangenbehartiging wordt ook door de Barneveldse gemeenteraad gedragen. In juli 2023 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen die het College van B&W vraagt nadrukkelijker aan de slag te gaan met lobbyactiviteiten om meer financiering vanuit hogere overheden te verkrijgen en om beleid te beïnvloeden op de voor Barneveld relevante punten.
- De gemeente Barneveld heeft Arena Public Affairs & Communicatie gevraagd een advies te maken voor de inrichting van de PA-discipline in Barneveld en een eerste aanzet voor een PA- en lobbyplan.

Aanpak en onderzoeksopzet

- Vanuit de voorgaande beschreven context en doelen, is er allereerst voor gekozen om onder bestuurders en ambtenaren van de gemeente Barneveld kwalitatieve interviews af te nemen. Dit om een **zo breed en volledig mogelijk beeld te krijgen** van de manier waarop Barneveld nu aan belangenbehartiging en lobby doet, op welke dossiers de gemeente actief is en waar verbeteringen mogelijk zijn.
- Naast de interviews **zijn interne en externe documenten geraadpleegd** zoals de Strategische agenda Food Valley, Verslag verkenningsfase team Strategie & Regie, diverse Kamerstukken en BO-MIRT afspraken.
- Er zijn **18 interviews** afgenomen onder leden van het College van B&W, het CT en de diverse afdelingen Tevens hebben er diverse achtergrondgesprekken plaatsgevonden. Totaal is met **20 mensen** gesproken. Alle gesprekken hebben in de periode januari – maart van 2024 plaatsgevonden.
- De geïnterviewde bestuurders en ambtenaren hebben aan de hand van een vragenlijst aangegeven hoe zij over de huidige belangenbehartiging denken, wat zij bij de voor Barneveld en de regio relevante onderwerpen van belang vinden en waar zij kansen of verbeteringen zien voor de eigen PA- en lobbyactiviteiten.



Conclusies

ARENA
PUBLIC AFFAIRS & COMMUNICATIE

Public Affairs, Lobby en Stakeholdermanagement – definities en plaatsbepaling

In dit advies wordt veelvuldig gesproken over Public Affairs (PA), lobby en stakeholdermanagement. Hieronder wordt beschreven wat we hieronder verstaan:

Public Affairs (PA)

- Het strategische proces van inspelen op politieke besluitvorming en op veranderingen in de maatschappij en publieke opinie die van invloed zijn op het functioneren van de eigen organisatie. (Bron: Beroepsvereniging voor Public Affairs)

Lobby

- Het geheel van rechtmatige acties dat wordt ondernomen om de (politieke en ambtelijke) besluitvorming te beïnvloeden.

Stakeholdermanagement

- Interactie met formele en informele stakeholders die 1) invloed hebben op politiek-bestuurlijke besluitvorming, 2) publieke opinie en 3) eigen beleid en bewegingsruimte.
- Signalen van stakeholders en de externe omgeving vroegtijdig gebruiken ten behoeve van (interne) overwegingen en beslissingen. Proces van: Identificeren, analyseren, betrekken & dialoog, monitoring


TRANSFERIUM BARNEVELD NOORD

Bevindingen I: Barneveld in transitie

- Barneveld staat bekend om de grote pluimveesector, sterke sociale cohesie en de huisvesting van een zeer groot aantal MKB-bedrijven en zelfstandig ondernemers in de negen kernen. Met de ingezette groei van het aantal inwoners, de bijbehorende verstedelijkings- en mobiliteitsopgave en de landbouwtransitie heeft Barneveld nu ambtelijk en bestuurlijk een aantal grote uitdagingen. Qua positionering **zit Barneveld zelf ook in een transitie, waarbij de woorden 'focus' en 'zelfbewustheid'** veelvuldig terugkomen.
- Aan **die nieuwe positionering moet wel worden gewerkt**, stellen de geïnterviewde ambtenaren en bestuurders. Meer uitdragen dat de gemeente een economische motor is in Gelderland en de Food Valley, dat dit gebied innovaties omarmt en toepast én een factor van betekenis is voor de provinciale werkgelegenheid en het verdienvermogen. De ligging van de gemeente, op de scheidslijn 'regio en Randstad', is ook een element dat kan worden ingezet bij de positionering en/of lobby voor bijvoorbeeld OV- en weginfrastructuur. Tegelijkertijd is er intern de worsteling om enerzijds de eigen cultuur en volksaard te koesteren en anderzijds ook extern meer profiel, netwerk en positie op te bouwen.
- Velen zien dat Barneveld toe is aan een volgende stap om meer profiel te krijgen, collectief te benoemen waar men voor staat en welke dossiers hierbij belangrijk zijn. De gemeente is nu actief op uiteenlopende dossiers, vaak 'rijp en groen' door elkaar heen. **Veel dossiers worden als belangrijk beschouwd en het is lastig om tot keuzes en prioritering te komen, ook in regionaal verband.**
- Naast de externe profilering, zijn er ook stappen te maken in het externe netwerk. Met name **ambtenaren zijn niet gewend om doorlopend contact te houden met (publieke) partners en stakeholders** op hun dossier. Zo is de relatie tussen de gemeente en de provincie Gelderland bijvoorbeeld over het algemeen goed, maar 'te incidenteel' als er iets nodig is.

Bevindingen II: Lobby en PA in Barneveld

- De praktijk nu in de gemeente is dat ‘lobby’ te ad-hoc en te praktisch (“hands-on”) wordt aangepakt. **Het zelfbewust en op basis van een eigen beïnvloedingsstrategie naar voren brengen van belangen, gebeurt niet structureel**. Denk hierbij aan het maken van een eigen lobbyplan als leidraad, externe media-optredens of een eigen inbreng richting de Tweede Kamer of Provinciale Staten. Een eigen politieke lobby, gericht op bestuurders en volksvertegenwoordigers en ondersteunend aan de ambtelijke lijn, is geen standaard werkwijze. Wel wordt er, zeker in de regionale samenwerking, op diverse plekken een inhoudelijke en strategische bijdrage geleverd.
- De interne cultuur (introvert, nuchter, ‘Veluwse bescheidenheid’) wordt veelvuldig aangehaald als een obstakel om extern impact te maken. Er vindt **geen structurele monitoring van de (politiek-bestuurlijke) omgeving plaats en er wordt intern Barneveld weinig uitgewisseld op dossiers** tussen de teams.
- Er wordt breed gezien **dat de huidige lobby van de gemeente systematischer en gerichter kan worden aangepakt**. Er is zowel ambtelijk als bestuurlijk behoefte aan meer structuur, begeleiding en advies. Meerdere bestuurders en ambtenaren zien hierbij een eigen lobbyist als logische stap. Iemand die analyses maakt, maar ook zelf regie pakt op dossiers, inzicht geeft in netwerken en bestuurders in positie brengt. Dit past ook bij de huidige positie en ambitie die Barneveld heeft en de groei naar een ‘zelfbewuste (samenwerkings)partner’ voor derden. Hierbij wordt ook gewezen het feit dat leden van de directie en het College van B&W anders opereren dan voorheen en meer extern actief zijn. Die beweging wordt door velen als positief gezien.

Bevindingen III: Kansen en positie Regio Foodvalley

- Deelname aan de Regio Foodvalley wordt over de hele linie als positief gezien. De samenwerking loopt al jaren, is geprofessionaliseerd en heeft extern een goede reputatie. **Barneveld zit binnen de Regio Foodvalley op een aantal goede ambtelijke en bestuurlijke posities**, onder andere via wethouder Wijnne (Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur en voorzitter portefeuillehouders- overleg Ruimte), de gemeentesecretaris (Voorzitter Secretarissenoverleg), directeur Leefomgeving (Opdrachtgever Landelijk gebied Foodvalley), strategisch adviseur Landelijk gebied (Landbouwtransitie, RPLG en Stikstof) en Strategisch adviseur Leefomgeving en verstedelijking (lid Kernteam Verstedelijksopgave). Burgemeester Jacco van der Tak is daarnaast voorzitter van de Strategische Agenda van de regio.
- Tegelijk worden er diverse kritische noten geplaatst bij de eigen inzet vanuit Barneveld in de regio. Meerdere ambtenaren stellen dat de lobbydoelen en -activiteiten van de regio op food & agri vrijwel onbekend zijn. **Sommigen vragen zich of de belangen van de regio wel 'matchen' met die van Barneveld en of de eigen inzet en beïnvloeding in de regio zelf wel zo scherp en effectief is**. Barneveld is soms 'te braaf' om eigen punten te *pushen.*
- **Intern Barneveld wordt er nog onvoldoende gecommuniceerd over de inzet, voortgang en geboekte resultaten** vanuit de regionale samenwerking.
  Ook in de Foodvalley moeten er scherpere keuzes worden gemaakt, stellen bestuurders en ambtenaren. Er zijn kansen voor de regio om in de landbouwtransitie een proeftuin te worden van toepaste wetenschap en zo ondernemers en inwoners te laten profiteren. De nieuwe strategische agenda wordt in dat kader ook genoemd om de huidige positie op food & agri uit te bouwen. Vanuit Midden-Nederland zijn er zorgen over de invulling van 'Elke regio telt'. Tot slot wordt voor de Foodvalley een meer gemeenschappelijke infrastructuuragenda ook genoemd als verbeterpunt

Conclusies I – Dossiers en belangenbehartiging

- Barneveld heeft, zeker in vergelijking met andere middelgrote gemeenten, veel (potentiële) PA-dossiers. Enerzijds veroorzaakt door interne en/of politieke ambities (veelheid van mobiliteitsdossiers, grote verstedelijkingsopgave), anderzijds door externe ontwikkelingen of kenmerken van het gebied zelf (stikstof, food & agri cluster, Defensie kazerne). Barneveld (en de Foodvalley) is hierdoor vanuit nationaal perspectief interessant, iets dat de gemeente zelf nog niet over de hele linie beseft.
- Alleen al voor mobiliteit zijn er in Barneveld al zeker 8 dossiers waar in meer of mindere mate een politiek-bestuurlijke lobby op wordt gevoerd. Voor een succesvolle en kansrijke lobbyagenda zijn echter een **beperkt aantal dossiers en bijbehorende, heldere lobbydoelen** nodig. Dat vraagt om keuzes.
- Voor de eigen lobby-agenda is het allereerst van belang **een duidelijk onderscheid te maken tussen dossiers die wel en niet betrekking hebben op *politiek-bestuurlijke lobby***, gericht dus op beïnvloeding van besluitvorming of het binnenhalen van financiële middelen bij het Rijk of provincie.
  - Voorbeeld: netcongestie is een belangrijk en zwaarwegend onderwerp waar bijna iedere gemeente mee te maken heeft, ook Barneveld, maar waar een eigen lobby richting de rijksoverheid in de praktijk weinig tot geen enkele zin heeft. Samenwerking met het lokale bedrijfsleven en onderlinge afspraken met de regionale en landelijke netbeheerders heeft dat daarentegen wel.
- Net zo belangrijk is vervolgens de **taxatie en selectie van dossiers waar *realistische resultaten op te bereiken zijn*.** Verdere ‘trechtering’ en prioritering van de Barneveldse dossiers (waar gaan we als eerste nu mee aan de slag?) is nodig. Dat betekent overigens niet dat andere dossiers niet belangrijk zijn of ‘buiten de boot vallen’. **De prioritering geeft echter focus en daarmee gerichte ambtelijke en bestuurlijke inzet**. Dit vergroot de kans op succes.
- Naast de prioritaire dossiers waarop structureel wordt gelobbyd, dient er te allen tijde ruimte te blijven voor het acteren op kansen en bedreigingen in de externe omgeving, dat hoort immers bij de Public Affairs functie. Hetzelfde geldt voor het investeren in het externe stakeholdernetwerk.

ARENA
PUBLIC AFFAIRS & COMMUNICATIE

Conclusies II – Informatie-uitwisseling en samenwerking

- **De onderlinge uitwisseling en multidisciplinaire samenwerking tussen de teams is nog niet voldoende. Hierdoor blijven kansen onbenut.** Enerzijds is er veel informatie over de externe omgeving en dossiers beschikbaar binnen Barneveld, maar het komt niet op een gestructureerde wijze bij elkaar. Anderzijds wordt er niet actief gemonitord op de voor Barneveld belangrijke (politieke) dossiers, externe ontwikkelingen en stakeholders. Hierdoor zijn er geregeld 'verrassingen', is er onvoldoende tijd voor taxatie en doordachte meningsvorming en moet er bijvoorbeeld bij mediavragen op het moment zelf worden gereageerd en geïmproviseerd.
- Ook omgevingsmanagement en participatie lijkt niet goed te zijn ingeregeld, waardoor het team Communicatie dit noodgedwongen erbij moet doen en opgeslokt wordt met 'brandjes blussen'.
- Door de sterke interne oriëntatie en de nuchtere *doe cultuur*, is het gezamenlijk *aan de voorkant* komen van dossiers taai. Allereerst heeft dit te maken met de interne cultuur, teams die individueel goed werk verrichten maar die op dit onderdeel nog te weinig met andere collega's van andere teams samenwerken of uitwisselen op dossiers.
- Informatie-uitwisseling en *intelligence* is de basis van goed PA-management. Verbeteringen hierop zijn gewenst en noodzakelijk. Dat werkt twee kanten op: de PA die bestuurders en teams goed geïnformeerd en aangehaakt houdt, de teams die de PA inzichten en inhoud (gaan) aanreiken.
- De slagkracht en impact van PA kan worden vergroot door goede samenwerking tussen de verschillende teams. Het voeren van een lobby is geen solitaire en eenmalige aangelegenheid, maar gebeurt juist samen met andere collega's en disciplines die nodig zijn om de juiste inhoud op tafel te kunnen leggen en doorlopend afgewogen beslissingen en acties te ondernemen. Een goede interne informatie-uitwisseling is daarbij de basis.

Conclusies III – PA-discipline

Barneveld mist kansen door het gemis aan een eigen belangenbehartiger

- Barneveld beschikt, in tegenstelling tot andere gemeenten als Ede, Amersfoort en Apeldoorn, niet over een eigen lobbyist / *Public Affairs (PA)* medewerker. De gemeente mist hierdoor verschillende voordelen:
  - Een ‘politieke antenne’ die externe kansen en bedreigingen monitort en daar gepaste actie op kan (laten) ondernemen;
  - De mogelijkheid om eigenstandig positie in te nemen, inbreng te doen richting Provinciale Staten of Tweede Kamer, stakeholderevenementen te organiseren of zelf met bestuurders stakeholdergesprekken te voeren;
  - Een vast en herkenbaar aanspreekpunt voor lobbyisten en andere spelers in het brede stakeholdernetwerk (Regio Foodvalley, gemeenten, VNG, provincie, belangenorganisaties etc.);
  - Iemand die de voortgang van lobbydossiers bewaakt, bestuurders voorziet van (lobby)advies, kan ingrijpen of escaleren als externe besluitvorming voor Barneveld verkeerd dreigt te gaan.
- Vanuit Barneveld is er geen doorlopend contact met andere PA-partners. Denk aan de lobbyisten van de provincie, van Apeldoorn, Amersfoort, andere regio’s of die van stakeholders als Transport & Logistiek Nederland, Natuurmonumenten, Reizigersvereniging Rover, de ANWB, VNO-NCW etc. Deze stakeholders worden nog niet actief en structureel betrokken of ingezet (als medestander) in de eigen lobby. Het uitbouwen en onderhouden van dit stakeholdernetwerk, ook vanuit bestaande contacten, kan bij (gemeenschappelijke) lobbytrajecten richting Rijk en provincie van grote meerwaarde zijn en de eigen slagkracht vergroten.



Aanbevelingen bij lobbystrategie

ARENA
PUBLIC AFFAIRS & COMMUNICATIE

Aanbevelingen bij lobbystrategie

Aanbevelingen zijn gekoppeld aan de hoofdthema's die uit dit onderzoek dominant naar voren kwamen. Per hoofdthema is telkens zo concreet mogelijk advies gegeven, waarbij dit ook direct is omgezet naar voorstellen en 'producten' waar Barneveld mee geholpen is.

- ***Aanbeveling I:***
  Meer focus voor meer impact
- ***Aanbeveling II:***
  Creëer een eigen lobby- en PA-functie
- ***Aanbeveling III:***
  Organiseer structurele en strategische informatievoorziening
- ***Aanbeveling IV:***
  Investeer in externe profilering & stakeholdermanagement

ARENA
PUBLIC AFFAIRS & COMMUNICATIE

Aanbeveling I:
Meer focus voor meer impact

Maak keuzes in prioritaire lobbydossiers en -doelen, dat geeft focus om resultaten te boeken

- Om tot een prioritering te komen is in dit advies op basis van getrokken conclusies een selectie gemaakt van dossiers langs twee lijnen:
    1. dossiers die kansrijk zijn en in aanmerking komen voor politiek-bestuurlijke lobby en;
    2. concreet en urgent zijn om te agenderen en te beïnvloeden op korte of lange(re) termijn (zie volgende slide).
- De geselecteerde dossiers moeten worden gezien als de prioritair, deze worden als eerste aangepakt. Herijking van de prioriteiten is jaarlijks mogelijk en aan te bevelen (‘zijn onze lobbyprioriteiten nog actueel, komt er iets bij of valt er iets af?’).
- De prioritering betekent nadrukkelijk niet dat er ‘niet aan andere dossiers wordt doorgewerkt’ of dat PA geen enkele aandacht voor andere dossiers meer heeft. De PA-discipline moet immers altijd kansen en bedreigingen monitoren en ook kunnen acteren op interne behoeften. Denk aan wet- en regelgeving in het sociaal domein waarbij er negatieve gevolgen zijn voor gemeenten als Barneveld. Hetzelfde geldt voor lopend (MIRT)-onderzoek (bijvoorbeeld IC- Berlijn en IC-stop Barneveld) of nieuw rijksbeleid en de vraag ‘aan welke doelstellingen van het rijk kan onze gemeente / regio bovengemiddeld bijdragen?’.

Aanbeveling I:
Meer focus voor meer impact (2)

Prio dossier:		Rationale:
1.	**A1-A30 (Plus Hoevelaken)**	A1-A30 en Hoevelaken zijn van strategisch belang voor de bereikbaarheid van de Randstad, Midden- en Oost-Nederland en Duitsland. Knooppunten staan al jaren in file top 10, met maatschappelijke en economische schade en er is sprake van een onveilige situatie A1-A30.
2.	**Oostelijke Rondweg**	Grote wens van het College en de Raad, nog geen uitzicht op (externe) cofinanciering.
3.	**Vormgeven van 'Waardevol Landelijk gebied' primair via Foodvalley**	Beeldbepalend dossier voor Barneveld en de regio, geeft invloed aan bestuurlijke tafels. Barneveld en Foodvalley kunnen ondernemers en inwoners helpen en tegelijk in de transitie ook zorgen voor een faciliterende rol om de unieke kennis- en innovatiepositie voor Foodvalley te behouden en uit te breiden.
4.	**Defensie**	Uitwerking van de Nota Ruimte voor Defensie in relatie tot kazerneterreinen in de gemeente Barneveld.

Aanbeveling I:
Meer focus voor meer impact (3)

Focus in Mobiliteitsdossiers

- Andere mobiliteitsdossiers (o.a. het doortrekken van de Valleilijn, IC-Station Barneveld Noord, nieuw Station Stroe) zijn momenteel minder realistisch en kunnen extern afbreuk doen aan de andere dossiers van Barneveld, zowel onder eigen partners als onder bestuurlijke en politieke stakeholders. Hierdoor kan de gunfactor onder druk komen te staan (‘Barneveld wil alles en overspeelt zijn hand’) en de noodzakelijke steun op andere dossiers afnemen.
- Tegelijk betekent prioritering niet dat je kansen op andere dossiers laat lopen. Met name Barneveld Noord is een dossier om via de Regio en via lopend MIRT-onderzoek (A1-spoorcorridor, IC Berlijn) te monitoren en te beïnvloeden waar mogelijk. Hetzelfde geldt voor kansen die er zijn om de huidige dienstregeling uit te breiden op Barneveld centraal. Met een regionale netwerkanalyse kunnen Barneveld en Foodvalley ook met nieuwe argumenten komen om in dit soort dossiers stappen te kunnen zetten.
- Algemeen aandachtspunt is om per dossier duidelijke lobbydoelen te stellen en hiervoor ‘bewijslast’ op te bouwen. Zelf vanuit de gemeente en/of met de Foodvalley en Regio Amersfoort. Op een aantal dossiers is niet altijd even duidelijk wat de alternatieven of gevolgen van maatregelen zijn, of hier wel geld voor is (regionaal, Provincie, Rijk) en hoe externe partijen (bijvoorbeeld NS, ProRail) hierin zitten.

Aanbeveling II:
Creëer een eigen lobby- en PA-functie

Creëer en beleg de PA- en lobbyfunctie

- Creëer binnen de gemeente een full time Public Affairs functie (minimaal één FTE) die om te beginnen de vastgestelde lobbyprioriteiten verder kan vervolgen en de PA-discipline opzet. Zoek een professional met PA-ervaring, bij voorkeur op senior niveau, tegen een aantrekkelijk arbeidsvoorwaardenpakket.
- Focus van de PA-professional moet liggen op 1) de eigen proactieve lobbyagenda, 2) op Public Affairs activiteiten (interne adviesrol op issues, PA-bijdrage in de Food Valley, werkbezoeken organiseren etc.) en 3) het onderhouden en versterken van het stakeholdernetwerk.
- De belangrijkste rollen van deze PA zijn:
  - Regierol op eigen, proactieve lobbydossiers vanuit de gemeente. Initieert lobbyacties en voert deze ook grotendeels zelf uit, in nauwe samenwerking met inhoudelijke collega's en bestuurders;
  - Politiek strateeg en adviseur van het College van B&W, het CT en collega's in de teams op alle niveaus;
  - Aanspreekpunt voor de Regio Foodvalley, lobbyisten van (mede)overheden en belangenorganisaties. Vaste deelnemer aan het PA-overleg van de Regio;
  - 'Externe antenne' en monitor voor de gemeente. Informeert bestuurders en ambtenaren over politieke ontwikkelingen, (aankomende) debatten, Kamerstukken et cetera. Identificeert externe kansen en bedreigingen voor Barneveld en handelt daar zelf of in samenwerking met collega's / de regio op.

Aanbeveling II:
Creëer een eigen lobby- en PA-functie (2)

Governance en mandaat

- De PA-functionaris past goed in het nieuwe Team Strategie & Regie, waar (lange termijn) projecten en de overkoepelende strategie van de gemeente samenkomen. Afhankelijk van de uiteindelijke samenstelling van het nieuwe Team Strategie & Regie, is het in ieder geval goed dat de PA gemakkelijk kan schakelen met (bestuurs)adviseurs, strategische adviseurs vanuit de teams en het team Communicatie.
- De PA werkt voor het hele College en CT en 'schakelt' waar nodig op dossiers direct met individuele portefeuillehouders (CT- en Collegeleden), ook voor mandaat en afstemming. De PA-rol komt het beste tot zijn recht komt wanneer de PA een meer 'vrije' rol heeft, niet gebonden is aan te strakke hiërarchie en zich gemakkelijk kan bewegen tussen bestuurders en ambtelijke collega's. Dit aangezien de PA zowel strategisch als ook uitvoerend werk doet en zo dagelijks op meerdere niveaus tegelijk acteert.
- Naast een plek in (bij voorkeur) het Team Strategie & Regie, is het aan te bevelen de Public Affairs-rol en agenda bij een ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever onder te brengen. Doorgaans is dat bij gemeenten ambtelijk de gemeentesecretaris en bestuurlijk de burgemeester, aangezien de PA-functionaris voor iedereen in College en CT werkt. Naast een teammanager (Strategie) rapporteert de PA dan periodiek aan de gemeentesecretaris en burgemeester.

Richt (op dossiers) een professioneel lobbyteam in met mandaat en voldoende toegewezen capaciteit

- Formeer voor de eigen prioritaire dossiers, per dossier, een ambtelijke 'lobby regiegroep'. Die groep coördineert onder leiding van de PA-adviseur de lobbyactiviteiten, zorgt met ambtelijke experts van de gemeente en waar nodig de Regio voor de juiste inhoud en uitvoering van acties op het juiste moment bij de juiste persoon. Ook 'producten' (denk aan position papers, social media, werkbezoeken, inbreng richting Tweede Kamer) worden vanuit dit team voorbereid, onder regie van de PA.

Aanbeveling III:
Structurele en strategische informatievoorziening

Zorg voor een doorlopende monitoring en duiding

- Zorg allereerst voor een structurele informatievoorziening en monitoring van relevante Haagse en Brusselse beleidsstukken vanuit de concernstaf (en later mogelijk vanuit het Team Strategie & Regie). Verspreid deze dagelijks intern aan relevante collega's/teams en Collegeleden.
- Zorg voor een structurele terugkoppeling van belangrijke overleggen en relevante Kamerdebatten, inclusief duiding 'wat betekent dit voor ons' en welke eventuele (vervolg)acties nodig zijn. Hetzelfde geldt voor andere relevante, politieke momenten en ontwikkelingen, denk aan de uitwerking van coalitieplannen, wetgevingstrajecten en begrotingen. Deel deze informatie en duiding proactief met relevante collega's/teams binnen Barneveld.

Maak dossiers en voortgang overzichtelijk, betrek alle (politieke) kracht die hierbij beschikbaar is

- Veel mensen, inclusief politici, hebben associaties bij het fenomeen 'lobbyen'. Vaak matchen die niet met de werkzaamheden in de praktijk. Het is dan ook goed om zelf transparant te zijn naar ambtelijke collega's en raadsleden als het gaat om de lobby van de Barneveld en de regio, voortgang en resultaten. Informeer de raad dan ook geregeld hierover, zonder dat de eigen positie verzwakt door bepaalde gegevens naar buiten te brengen die schade toebrengen aan de lobby die gaande is.
- Bijkomend voordeel van het informeren van raadsleden is dat je hen ook om hulp kan vragen (politiek netwerk) of zaken kan laten ondersteunen die je extern kunt gebruiken in de lobby ("Alle raadleden ondersteunen de oproep").

Aanbeveling III:
Structurele en strategische informatievoorziening (2)

Organiseer fysieke en online 'PA Update' bijeenkomsten

- Bouw momenten in waarop breder binnen de gemeente en/of regio Foodvalley kan worden stilgestaan bij politieke ontwikkelingen, toekomstig overheidsbeleid en belangrijke, lopende dossiers. Naast het delen van inzichten, biedt dit ook een uitstekende gelegenheid om vragen te beantwoorden en met collega's of raadsleden in gesprek te gaan over Haagse of provinciale politieke ontwikkelingen. Hierdoor ontstaat ook een bijkomstige wisselwerking: de gemeente (of regio) laat zien waar zij mee bezig is landelijk, regionaal en provinciaal en de ambtelijke collega's en raadsleden zien wat de regio hen kan bieden en andersom. Deelnemers van dit soort bijeenkomsten kunnen in sommige gevallen alleen gericht raadsleden zijn, in andere gevallen kan dit juist een open invitatie zijn naar ambtenaren. De vorm is zowel fysiek als online mogelijk.
- Suggesties van (vaste) momenten voor deze presentaties / bijeenkomsten:
  - Jaarlijks rondom Prinsjesdag (met een analyse van de begrotingen en relevante overheidsplannen en een terug- en vooruitblik op het politieke jaar);
  - Rondom belangrijke mijlpalen en/of prioritaire dossiers (bijvoorbeeld het Landelijk gebied).

Informeer collega's meer over regionale samenwerking

- Informeer eigen collega's en teams meer over de voortgang en gezamenlijke doelen van de Regio Foodvalley. Voorkom verrassingen en zorg communicatief voor aansluiting en uitwisseling. Zoek de Regio op en maak afspraken over (geplande) communicatiemomenten en mijlpalen.

Aanbeveling IV:
Investeer in externe profilering & stakeholdermanagement (2)

Zet Barneveld (en de regio) extern meer op de kaart

- Vernieuw het 'externe verhaal' van Barneveld waar de gemeente communicatief en richting stakeholders gebruik van kan maken. Maak inzichtelijk dat de gemeente uit 9 kernen bestaat, in transitie is en aantrekkelijk is voor (nieuwe) inwoners, bedrijven en bestuurlijke partners. Maak daarbij ook een proactieve communicatieagenda met een jaarkalender en eigen momenten om de publiciteit te zoeken, zowel online als print, zowel regionaal als landelijk. Zoek daarbij de verbinding met de eigen prioritaire lobbydossiers.

Stimuleer regionale profilering en agendasetting

- Doe meer als Barneveld en regio aan agendasetting en eigen profilering, zeker op het thema 'innovatie', natuur en landelijk gebied. Investeer in PR en storytelling. Wat zijn de mooie of bijzondere verhalen uit de regio? Welke innovaties vinden er plaats? Creëer eigen nieuwmomenten. Laat hierbij ook verschillende regionale bestuurders aan het woord. Durf ook problemen te agenderen over fundamentele zaken als bereikbaarheid, vervoersarmoede, kwetsbaarheid van natuur etc.
- Zoek *talking heads* en 'ambassadeurs' die gekoppeld zijn aan de thema's van de regio: Hoogleraren, wetenschappers, opiniemakers, CEO's, studenten die rondom food/agri/AI worden gevraagd voor interviews, publicaties of zelf online posten. Onderzoek of het regiobureau Foodvalley dit alles (deels) zelf kunnen opzetten of hier een gespecialiseerd bureau bij kunnen aantrekken.

Aanbeveling IV:
Investeer in externe profilering & stakeholdermanagement

Doe bewust en consequent aan stakeholdermanagement, bestuurlijk én ambtelijk

- Investeer bewust in het uitbouwen van het eigen stakeholdernetwerk: bestuurlijk (Regio's, Gelderland, Utrecht, Arnhem, Apeldoorn) maar ook richting belangen- en brancheorganisaties (ANWB, LTO, TLN etc.). Bespreek en verdeel dat onderling in College en CT. Haal mensen en organisaties naar Barneveld en de regio toe. Maak dit ook een terugkerend bespreekpunt op de College agenda.
- Stimuleer ambtelijk om te investeren in externe contacten met partners (regio, provincie) en stakeholders, om zo 1) een betere informatiepositie te krijgen en 2) beter in staat te zijn mee te denken en invloed uit te oefenen op (financiële) kansen en plannen.
- Onderzoek de mogelijkheid om een 'klankbord groep' te formeren van inwoners met een invloedrijk netwerk en/of interessante maatschappelijke positie. Laat hen twee keer per jaar (onbezoldigd) bijeenkomen - wellicht en marge van een evenement of bijeenkomst - om mee te denken over (bepaalde) lobbydossiers en vraagstukken. Organiseer dit onder regie van de eigen lobbyist.

Investeer en onderhoud de relatie met politici uit de regio

- Maak gebruik van de politici en bewindslieden die woonachtig zijn in of afkomstig zijn uit de regio: Tweede Kamerleden, ministers, staatssecretarissen, provinciale Statenleden. Houd vanuit hen geïnformeerd, betrokken en denk in mogelijkheden om hen wanneer opportuun een rol te geven (openingen, werkbezoek, congres of seminar, eigen beleid presenteren of komen bekijken in de gemeente of regio). De Public Affairs adviseur coördineert dit, monitort kansen en faciliteert de bestuurders hierbij.
- Organiseer een jaarlijks terugkerende bijeenkomst voor Tweede Kamerleden en Statenleden met burgemeester(s) en wethouders. Nodig hen uit voor een lunch of diner op een mooie locatie in de regio, mogelijk in combinatie met een wandeling, fietstocht of (werk)bezoek. Geen zwaar programma, maar een prettig en kwalitatief goede bijeenkomst waarin er ruimte is voor gesprek en het 'elkaar (beter) leren kennen'. Tijdens deze bijeenkomst geeft de regio een kijkje in de keuken: wat speelt er allemaal, wat zijn onze plannen, waar hebben we hulp nodig? Uiteraard komen de eigen lobbydossiers hierbij aan bod.

ARENA

PUBLIC AFFAIRS & COMMUNICATIE

| info@arenapublicaffairs.nl | www.arenapublicaffairs.nl